

Kristiansands-barnehagen

Årsplan

Bamsebo barnehage

2023-24

Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i felleskapet

Fastsatt av samarbeidsutvalget 24.05.23

Innhold

Vår barnehage.....	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen	3
Overganger innad i barnehagen	4
Overgang barnehage – SFO og skole	4
Barnehagens årsplan	5
Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge	5
Hovedsatsingsområde.....	6
Samarbeid	7
Foreldresamarbeid	7
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	7
Lek og læring i barnehagen	7
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	8
Omsorg og danning	8
Kommunikasjon og språk	9
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	10
Bærekraftig utvikling	10
Livsmestring og helse	11
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø.....	12
Vurdering og veien videre	13
Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.....	13
Pedagogisk dokumentasjon.....	13
Plan for arbeidet.....	13
Praktisk informasjon, møtedatoer, tradisjoner og markeringer.....	14

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi tenker er viktig å ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg.

Presentasjon av barnehagen

Bamsebo barnehage eies av Kristiansand kommune, og er byens eldste barnehage. Den åpnet i 1952, og har i årenes løp gått gjennom flere utvidelser og forandringer, siste gang i 2014. Da ble det gamle bygget erstattet med en ny og flott barnehage på samme tomt, med plass for til sammen 84 barn. Utearealet ble utvidet og utformet på nytt – til glede for barnehagebarn og nærmiljø.

Bamsebo barnehage er en barnehage med 5 avdelinger for barn i alderen 1-5 år, og er i år organisert på følgende måte:

- to avdelinger for barn i alderen 1-3 år: Bjørnehjørnet og Bjørnungen
- tre avdelinger for barn i alderen 3-5 år: Honningkrukka, Blåbærtua og Bikuben

Se for øvrig barnehagens hjemmeside: www.minbarnehage.no/bamsebobhg.

Vi oppfordrer samtlige foresatte å abonnere på hjemmesiden. Det er gratis, og abonnentene får et varsel hver gang noe nytt blir publisert på hjemmesiden.

Besøksadresse: Johan Øydegardsvei 12

Postadresse: Kristiansand kommune, Bamsebo barnehage,
Postboks 4, 4685 Nodeland

Enhetsleder: 38 10 35 20

Bjørnehjørnet: 97 16 66 94

Bjørnungen: 91 56 01 47

Honningkrukka: 97 12 66 57

Blåbærtua: 97 12 12 26

Bikuben: 91 55 82 47

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen er barnets, og familiens første overgang. Dere skal venne dere til en ny hverdag, med flere omsorgspersoner der barnet får muligheter for vennskap, lek og utforskning. Vi ønsker å gi alle barn en trygg oppstart i barnehagen. En god start legger grunnlag for videre trivsel og et godt barnehageliv.

"Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

- når barnet har fått plass i barnehagen vil dere få en invitasjon til foreldremøte i mai/juni, der dere ønskes velkommen og får informasjon om oppstarten i barnehagen. Dere vil få hilse på pedagogene på avdelingen og få mulighet til å få praktisk informasjon (f.eks dagsrytme, måltider, soving, turer, utstyr), og bli med på en omvisning. Her avtales videre besøksdager sammen med barnet og tidspunkt for oppstart i august.
- dere vil få invitasjon til besøksdager i juni, der dere er velkomne til å være med i lek.

- oppstart i barnehagen - Bamsebo barnehage praktiserer foreldreaktiv oppstart i barnehagen, basert på kunnskap fra nyere forskning, som slår fast at dette er den beste tilnærming til oppstart i barnehage. Dette innebærer at foreldre må sette av tid til å være sammen med barnet i barnehagen den første uka. Hvis foreldre ikke har anledning, kan besteforeldre eller andre trygghetspersoner for barnet være med. Dersom dette er utfordrende for familien, så ta kontakt med barnehagen.
- i løpet av de to første ukene etter oppstart vil vi ha en oppstartsamtale.

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

- i løpet av våren vil barn som skal ha overganger innad i barnehagen, besøke den nye avdelingen sammen med en kjent voksen. De vil delta i måltider, i samlingsstunder og i lek inne og ute.
- barnehagen benytter et felles overgangsobjekt for å skape en sammenheng for barnet, f.eks. ei bok eller en fortelling
- foresatte vil bli invitert til et foreldremøte i barnehagen i løpet av våren, hvor det blir informert om overgangen og organiseringen
- barnas fordeling til avdelinger bestemmes ut fra personalets observasjoner av barna og foresattes innspill, eksisterende og potensielle vennskap tas hensyn til
- før sommerferien får barna utdelt et velkommenkort med avdelingens navn og de voksne som tilhører avdelingen
- dersom det er foresatte som ønsker en samtale med pedagogisk leder på ny avdeling, kan det gjøres en avtale om dette

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overføringsskjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

- det siste barnehageåret før skolestart skal gi barna gode og varierte opplevelser, glede og samhandling med andre barn og voksne
- barna er med i Førskoleklubben, hvor vi legger vi til rette for at barna skal få med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi de et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Vi legger stor vekt på lek og tverrfaglighet.
- i februar/mars inviteres foresatte til et foreldremøte i barnehagen (i samarbeid med skole / SFO), hvor det informeres om overgangen, forventninger og fokus frem mot skolestart.
- barna/barnehagen blir invitert til besøksdag på nærskolene Wilds Minne og Lovisenlund skole, hvor barna får et lite innblikk i hva som skjer på skolen og i skolefritidsordningen (SFO).
- pedagogisk leder på avdelingen skriver overføringsskjema (med eventuelle vedlegg) i samarbeid med barnet og foresatte, hvor vi beskriver barnets interesser, styrker og utvikling. Som en del av skjemaet følger også en barnesamtale. Skjemaene blir levert skolen innen 1.mai.

- ved behov og ønsker avtales overføringsmøter mellom foresatte, skolen og barnehagen
- vi går på tur til skolegården på Wilds Minne skole for å leke og gjøre barna kjent på uteområdet
- overgangsryggsekk – alle barnehager og skoler har fått utdelt en sekk med konkreter, spill og bok. Barna blir kjent med innholdet, og det skal være til hjelp for å trygge overgangen fra barnehage til SFO og skole. Ved oppstart på SFO og skole vil barna kunne kjenne igjen : «Odd er et egg», reglene «Finbeck og Fia» og «Ormen Lange», eventyret om «Skinnvotten» og ha prøvd leker med hoppetau.
- skolen inviterer skolestarterne og foresatte til en førskoledag i mai/juni
- barna har plass i barnehagen t.o.m. 31.juli

De overordnede målene for skolestarterne er:

- å gi barna mestringsopplevelser
- å utvide generell begrepsforståelse hos barna
- at barna har forståelse for de viktigste preposisjonene
- at barna har glede av høytlesning (fremmer leselysten)
- å gi barna en opplevelse av hva tekst er
- at barna får kjennskap til matematiske begreper
- å legge til rette for skriveforberedende aktiviteter (mestre å føre en blyant)
- at barna får kjennskap til og øver på trafiksikkerhet (Tarkus)
- at barna får kjennskap til digitale verktøy
- at barna kan ta imot enkle beskjeder
- at barna er selvstendige i forbindelse med påkledning og toalettbesøk
- Kristiansandsbarnehagen har utarbeidet felles overgangsobjekter/aktiviteter slik at noe er kjent for alle barn uavhengig av hvilken barnehage de kommer fra og til hvilken skole/SFO de kommer til

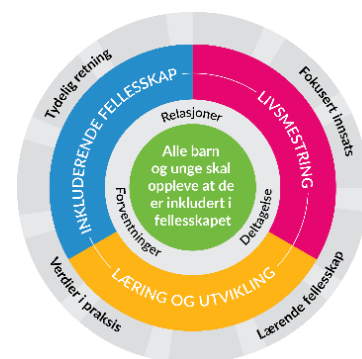

Barnehagens årsplan

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Denne skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et brukbart arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge

Rammeverket for kvalitet og mestring er en operasjonalisering av Kristiansand kommunes strategiplan for oppvekst. Rammeverket skal legge føringer for alt arbeid i barn og familie, barnehager og skole. Det gir tydelig retning gjennom formålet, «[Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet](#)». Det sier noe om hva som skal prege møtet mellom mennesker, om *relasjoner, forventninger og deltakelse*. Videre peker det på tre fokusområder i oppvekst, *livsmestring, inkluderende fellesskap og læring og utvikling*. Den ytterste sirkelen peker på prinsipper som skal ligge til grunn for arbeidet i en lærende organisasjon, som barnehagen er. *Lærende fellesskap, Verdier i praksis, Tydelig retning og Fokuset innsats*. Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Kjerneverdiene i rammeverket er:
Likeverd - Medvirkning - Anerkjennelse

Alle barn og unge:
- har en absolutt verdi
- vil når de kan
- finner mening og deltar
- har noe å tilføre fellesskapet

Hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, prioritert følgende hovedsatsingsområde for neste barnehageår:

- Lek og språk
- Mangfold og inkludering

Vi anser lek og språk som viktig for å oppnå Kristiansandsbarnehagens formål om at *alle barn og unge skal få oppleve at de er inkludert i fellesskapet*. Vi fremhever lekens egenverdi: lek skal være morsomt og gi barn glede. I leken kan barn utforske, oppdage og forstå nye sammenhenger. Gjennom leken søker de mening i det de til enhver tid gjør, og sosiale, emosjonelle og kognitive ferdigheter stimuleres (f.eks. samarbeid, empati, selvhverdelse, selvregulering og mestring av sosiale relasjoner). Barns språkferdigheter har stor betydning for barnets trivsel og følelse av mestring i hverdagen. Språket gir gode forutsetninger for samspill med andre, for deltagelse i lek og for læring. Språk handler ikke bare om verbalspråk, men også om å forstå sitt eget og andres kroppsspråk. Ved å være tilstedeværende voksne følger vi opp barnas interesser og initiativ, og kan på denne måten hjelpe barnet til å utvide forståelsen av verden.

Vi anser flerspråklighet som en ressurs, og oppmuntrer barn og familier med flere språk til å dele sin kompetanse i barnehagen.

Vi legger til rette for aldersdelte grupper gjennom året slik at barna får tilpassede aktiviteter ut ifra modenhet og utvikling. Dette for at de kan bli kjent på tvers av alder og kjønn, og at de erfarer at alle er like mye verd og har like mye rett til å bestemme over seg selv. Vi har et fokus på at hverdagen i barnehagen speiler samfunnets mangfold og åpner barnas øyne for dette.

Bamsebo barnehage deltar i Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (Rekomp), i samarbeid med Kristiansand kommune og Uia. Rekomp skal bidra til økt kompetanseutvikling gjennom kurs, prosjekter og utviklingsarbeid som involverer hele personalet i barnehagen. Vårt utviklingsarbeid startet med at vi ønsket å forbedre vår praksis med å bruke vårt mangfold som ressurs. Vi har gjennom utviklingsarbeidet jobbet med refleksjoner rundt vår praksis, satt oss inn i forskning og delt erfaringer med andre barnehager. Fra å ha fokus på kulturelt mangfold jobber vi nå med hvordan vi i det videre møter hvert enkelt barn og mangfoldet hver og en representerer. Vi fortsetter vårt arbeid dette barnehageåret med mangfold og inkludering der vi jobber med å styrke relasjoner med, og mellom barna, gjennom tilstedeværende voksne som bidrar til felles opplevelser og lek der hvert barn kan bli sett, hørt og tatt på alvor.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familierapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Lek er vårt verktøy i arbeidet med inkludering.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til lek og læring:

- vi er til stede og deltar aktivt i barnas lek
- vi hjelper barnet å finne strategier i møte med det som kan oppleves som utfordrende
- vi følger opp barnas interesser og initiativ
- vi er aktive brobyggere for barn, hjelper barn inn i lek for å motvirke utestenging
- vi støtter og veileder i konfliktløsning
- vi anerkjenner og bekrefter barns medvirkning
- vi gir dagen innhold som inspirerer til fantasi, skaperglede og nye innspill til lek
- vi legger til rette for aktiviteter hvor alle barna i barnehagen kan delta
- vi legger til rette for at barna kan utforske, skape og være kreative gjennom bruk av digitale verktøy

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til demokrati og medvirkning:

- vi viser respekt for barns intensjoner og opplevelsesverden, og tilstreber å se verden og situasjonen ut fra barnets perspektiv
- vi tar barns følelsesmessige uttrykk på alvor
- vi legger til rette for barns mestring
- vi støtter barn til å undre seg og stille spørsmål
- vi oppmuntrer barn til aktivt å gi uttrykk for sine tanker og meninger og at de skal møte anerkjennelse for sine uttrykk
- vi støtter og tar hensyn til det enkelte barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas
- vi imøtekommer barnas interesser slik at vi kan tilrettelegge for mestring, motivasjon og trivsel (både for det enkelte barn og for grupper av barn)
- vi gir rom for barns medvirkning gjennom dagen
- vi gjør barnas tanker synlige i praksis

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til omsorg og danning:

- vi bryr oss om barnet, og støtter det i sin følelsesregulering og utvikling
- vi er sensitive i forhold til barnets signaler
- vi anerkjenner barn som medmennesker og respekterer det de gir uttrykk for
- vi gir barna mulighet for ulike erfaringer med andre mennesker
- vi løfter barnas positive handlinger
- vi er oppmerksomme/nysgjerrige på barnas opplevelser og interesser

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til kommunikasjon og språk:

- vi skaper et læringsmiljø som gir rom for allsidige og språklige aktiviteter
- vi tilrettelegger miljøet for gode samtaler, f.eks. ved måltider, i lekegrupper, på tur, i lek inne og ute etc.
- vi bruker åpne spørsmål som fører til undring og refleksjon
- vi gir barna ulike muligheter til å være språklig aktive
- vi veileder og støtter barna i å finne løsninger ved kommunikasjon
- vi er støttende i kommunikasjonen, f.eks. ved benevning, ved bruk av tegn til tale, bilder, dagstavle o.l.
- vi bruker rim, regler, eventyr og sang i språklige aktiviteter
- vi støtter barnas ulike uttrykksformer (verbalspråk, kroppsspråk, dans, gråt, kunstnerisk uttrykk osv.)

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Vi valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til mangfold, likestilling og gjensidig respekt:

- vi hjelper barna til å ta en annens perspektiv og sette seg inn i andres følelser
- vi støtter barna i å hjelpe hverandre
- vi fremhever barnets sterke sider
- vi støtter barna aktivt i å gjøre gode valg, ta sin plass og inkludere andre, ved å bruke samtaler, rollespill, bilder og litteratur
- vi skaper lekemiljø som gir rom for felles opplevelser og som fremmer gode lekeferdigheter
- vi ser hvert enkelt barn og dets behov
- vi synliggjør ulike språk, kulturer og bakgrunn som er representert i barnehagen
- vi er bevisste på egne holdninger og hvordan vi henvender oss til gutter og jenter
- vi legger til rette for fritt valg av lek og aktivitet, der valget styres av barnas interesser og av initiativ

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling.

Våren 2022 ble Bamsebo barnehage resertifisert som Miljøfyrtårn. Å arbeide med miljø og bærekraft er et bredt anliggende. Ikke bare handler det om natur og økologi, men også om at vi må bli bevisste på å fordele jordens ressurser mer holdbart og effektivt.

Dette innebærer forpliktelser i form av tiltak og kriterier vi må følge opp i barnehagen. Barna trekkes inn i pedagogiske opplegg knyttet til dette, og dere foresatte i form av informasjon og eventuelle oppfordringer i månedsbrevne.

I arbeidet med bærekraft har vi et særlig fokus på å hjelpe barn med å forstå naturen og ta vare på/ bli glad i den, andre og seg selv.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til bærekraftig utvikling:

- vi har turer i skogen og i nærmiljøet, vekker interesse og nysgjerrighet for naturen
- vi skaper gode naturopplevelser sammen med barna og lærer de å ta vare på naturen og bli glad i den
- vi bruker naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring
- vi bruker naturmaterialer i lek og formingsaktiviteter
- vi kildesorterer sammen med barna
- vi lærer barna og øver på å ta vare på leker, bøker, utstyr, naturen – vi skaper forventning og motivasjon til å opprettholde respekten for tingene rundt oss,
- vi lærer barna til å ha et medansvar for å ta vare på læringsmiljøet vårt
- vi lærer barna til å ta vare på seg selv og andre

- avdelingene dyrker grønnsaker og bær i plantekasser eller på andre egnede områder. Dette gjøres sammen med barna.

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til livsmestring og helse:

- vi er bevisste på og tilrettelegger for de 7 helserettigheter (ref. Ingrid Lund): identitet/selvrespekt, mening i livet, mestring, tilhørighet, trygghet, deltagelse/involvering og fellesskap
- vi støtter barna i å kunne sette egne grenser og å kjenne igjen andres
- vi er lydhøre og oppmerksomme på barnas adferdsuttrykk og tar barnas følelser på alvor
- vi ser det enkelte barn og tar barnets perspektiv
- vi tilrettelegger for en kultur der det er anerkjennelse og åpenhet for å snakke om følelser
- vi støtter barna i samarbeid og kommunikasjon med venner
- alle barn har en venn

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

- barnehagen følger et årshjul for at barn skal ha et trygt og godt barnehagemiljø:
 - august: personalet gjennomgår Barnehageloven § 41, 42 og 43 (nulltoleranse, aktivitetsplikt og skjerpet aktivitetsplikt), «Veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø» og drøfter de fem ulike delpliktene i aktivitetsplikten (forebygge, følge med, gripe inn, melde fra, undersøkte)
 - august: oppstartsamtaler med nye foresatte
 - august/september: foreldremøte hvor foresatte gjøres kjent med Barnehageloven § 41, 42 og 43, «Veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø», meldeskjema for ansatte i Kristiansandsbarnehagen, valg av foredrerepresentanter til Samarbeidsutvalget
 - september/oktober: konstituering av Samarbeidsutvalg, gjennomgang av veilederen
 - november: foreldreundersøkelsen (Udir)
 - januar: gjennomgang foreldreundersøkelsen i ledelsen, med personalet og Samarbeidsutvalget
 - april: personalet vurderer egen praksis knyttet til aktivitetsplikten og oppfølging av dette arbeidet
- vi benytter pedagogisk analyse (PA) som verktøy for refleksjon og tiltak i forhold til barnehagens læringsmiljø, og arbeider med holdninger og forståelse av barns uttrykk
- vi er tilstedeværende og deltagende voksne, og ved å være nær barna fanger vi opp kroppsspråk hos barn, kommunikasjon mellom barn
- vi har et nært samarbeid med foresatte i forhold til forebygging (hvordan inkluderer vi andre barn, hvordan snakker vi om andre barn, hvordan møter vi andre barn) og nært samarbeid ved å stoppe, håndtere/følge opp mobbing
- vi ser på foresatte som en ressurs i arbeidet med å forebygge mobbing
- vi har rutine for å reflektere rundt våre verdier og holdninger
- vi har en rutine for å drøfte hverandres praksis og adferd
- vi har null-toleranse for mobbing og utestengning
- vi jobber systematisk med observasjon og barnesamtaler for å innhente barns synspunkter og perspektiv
- barnehagen legger til rette for at leken preges av deltakelse og fellesskapsopplevelser
- følger kommunens rutiner og prosedyrer for konflikthåndtering og avvik

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av valgt område for utvikling/hovedsatsningsområde.

Når barnehagen gjennom året jobber med refleksjon over egen praksis, bidrar dette til egenvurdering. Vi tar utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen.

I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen punkter for refleksjon over egen praksis innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

- vi reflekterer over egen praksis underveis internt på ukentlige og månedlige møter
- vi evaluerer vår praksis gjennom daglig kommunikasjon
- vi evaluerer vår praksis, organisering og struktur hvert halvår
- vi legger til rette for at barna opplever progresjon i løpet av sine år i barnehagen
- vi holder oss faglig oppdatert ved kompetanseheving
- vi er bevisste på våre verdier og mål, med fokus på lek og læringsmiljø
- vi endrer praksis når det er behov for det (forskning/samfunn)
- vi benytter pedagogisk dokumentasjon (planer, halvårsevaluering, PA, TRAS, overgangsskjemaer barnehage/skole)
- vi lar barnas erfaringer og synspunkter ta del i evalueringsgrunnlaget, enten ved observasjon eller ved barnesamtaler

Praktisk informasjon, møtedatoer, tradisjoner og markeringer

➤ Planleggingsdager 2023/2024, barnehagen er da stengt:

- 7.august 2023
- 20.oktober 2023
- 2.januar 2024
- 2.april 2024
- 10.mai 2024

➤ Foreldremøter:

- Høst:
 - småbarnsavdelingene: 26.september 2023
 - 3-5 års-avdelingene: 27.september 2023
- Vår:
 - skolestartere: 13.februar 2024
 - overgang småbarnsavdeling til 3-5 års-avdelinger: 28.mai 2024

➤ Oppstartsamtaler: i løpet av barnets første uke på ny avdeling, avtales med pedagogisk leder

➤ Foreldresamtaler høst og vår: invitasjon ved pedagogisk leder

➤ Tradisjoner / markeringer:

- Rajshahi-aksjon/lapskaus: tirsdag 24.oktober - foresatte og søsken inviteres på middag
- Lucia: onsdag 13.desember - foresatte og søsken inviteres på lussekatter
- Nissefest for barn og personal: onsdag 20.desember
- Samefolkets dag: tirsdag 6.februar
- Karneval for barn og personal: fredag 9.februar
- Påskearrangement: torsdag 21.mars - foresatte og søsken inviteres
- 17.mai-feiring for barn og personal: torsdag 16.mai
- Sommerfest: torsdag 13.juni - foresatte, søsken, og evt. besteforeldre inviteres til en avslutning. Arrangeres i samarbeid med Samarbeidsutvalget.
- i tillegg markeres høytider fra kulturer som er representert i barnegruppa, gjerne i samarbeid med foresatte

